

[Gade]

forsvar for, at der skal laves en handlingsplan. Det er vel det, det handler om, men det er altså prioriteringen, det halter lidt med hos ministeren.

Jeg har hørt, at ministeren siger, hun ikke mener, det er sagligt at udarbejde en handlingsplan nu. Det synes jeg ikke hun har argumenteret for i dag – overhovedet ikke.

Jeg vil slutte af med at sige noget om den dagsorden, som De Konservative og Venstre og Det Radikale Venstre har foreslået. Den slutter med, at der skal fremlægges en statusrapport, men vi ved jo ikke, hvad en statusrapport er. Vi har fået at vide, at det ikke er en rigtig handlingsplan, men hvis de erfaringer, der bliver indsamlet i løbet af året, viser sig at være rimelige, kan det måske blive til en slags handlingsplan.

Det er vel omtrent dér, vi står, hvis man skal opsummere debatten, og på den baggrund vil SF undlade at stemme til dagsordenen. Da vi – sagt lidt fladt – er kede af, at vi ikke kunne få en handlingsplan på landbrugsområdet ligesom på energi- og trafikområdet, siger vi et lille, stille nå til denne dagsorden. Det er jo ikke forkert, hvad der står i den. Vi undlader altså at stemme.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Til hr. Gade synes jeg også det er rigtigt at sige, at man ikke bare skal læse ordene statusrapport, for der står »statusrapport for en bæredygtig udvikling«, og det er altså ikke nogen tilfældig statusrapport. Det afgørende er – og jeg tror, det er deri, det skiller – at jeg regner med, at der i 1990 kommer noget brugbart kontant materiale frem, der kan flytte debatten.

Sagen er jo, at det er ikke meget nyt materiale, mange nye oplysninger, der er kommet, siden vi startede vandmiljøplanen. Det kan godt være, nogle oplysninger skal justeres lidt, men der er ikke kommet noget afgørende nyt frem.

Og så satte vi en lang række forskningsprogrammer i gang med NPO i 1984. Vi satte vandmiljøplanen i gang i 1986, fordi vi syntes, at NPO-planen ikke var tilstrækkelig, og vi sætter også nogle overvågningsprogrammer i gang.

Den afgørende forskel er altså, at jeg tror, vi er nødt til at have disse erfaringer med, før vi kan føre en relevant drøftelse om, hvad det så er, vi går efter. Jeg tror, det er dér, det skiller. Jeg tror, det er noget mere kompliceret at om-

stille det danske samfund til en bæredygtig udvikling, end hr. Gade tror, og jeg tror, at landbruget skal ses i parallelitet med alle andre sektorer i samfundet. Det er ikke nok at tage en enkelt sektor ud og bare sige, at nu er det den, vi vil se på. Der er en lang række andre sektorer, vi også må tage med, ellers hjælper det ikke ret meget.

Det er derfor, jeg har syntes, vi skulle have nogle data. På energiområdet er vi meget, meget længere med data. Vi kan faktisk godt måle udslippene fra alle vores kraftværker, vi kan måle udslippene fra alle vores biler, og vi kan måle udslippene i en lang række andre sammenhænge.

Vi har de konkrete tal inden for disse to områder. Det, vi ikke har, og det, handlingsplanen skal vise, er, hvad sådan en omstilling vil koste, og hvad den vil indebære. Det ved vi ikke noget om, men vi har de konkrete måleresultater.

Når det drejer sig om landbruget, havde vi ikke de resultater. Vi vidste godt, vi ikke havde målt – det var jo hele problemet. Vi kunne se nogle skader i naturen, vi kunne se, der ikke var balance, men vi vidste ikke i hvilken størrelsesorden, og hvad tallene var. Derfor har jeg syntes, det var vigtigt at få disse tal frem, for jeg tror ikke, vi kommer videre i den debat, uden at vi har noget kontant.

Jeg er fuldstændig overbevist om, at vi havde fået ballade med kraftværkerne, hvis der aldrig havde været taget nogen målinger, men det har der jo været gjort i årevis, lige så vel som der på enkelte industrivirksomheder har været taget målinger. Det er dér, landbruget adskiller sig, og det er derfor, vi først nu er ved at opbygge databaserne.

Det er derfor, man ikke uden videre kan skride til en handlingsplan, for jeg mener, de tal skal med. Jeg tror derfor, det er et forskelligt tidsperspektiv, men sådan er det jo meget ofte, når vi diskuterer sagerne her i salen. Vi har jo haft mange dagsordener, hvor et 1. maj eller et 1. august har været afgørende, og det kan det altså også være her. Men det får så være.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi får bundet en sløjfe om de mange ting, vi har sat i gang, sådan at vi kan sige: Hvad lærte det så os, hvad kan vi nu, og hvordan kan vi komme videre mod en bedre økologisk balance?

Hermed sluttede forhandlingen.